wejdź na: **www.ratowice.pl** lub zeskanuj kod QR

Wieści Ratowickie

Towarzystwo Przyjaciół Ratowic

Nakład: 300 egz. Gazeta bezpłatna www.ratowice.pl Nr 49, kwiecień 2022

„DO TEGO, BY ZWYCIĘŻYŁO ZŁO WYSTARCZY OBOJĘTNOŚĆ DOBRYCH LUDZI”

Większość z nas, żyła dotąd w przekonaniu, że znane nam wartości są nienaruszalne. Idealistycznie wierzyliśmy w pokój, który w Europie wydawał się być już na zawsze pewnym. Wojny, które toczyły się na świecie – choćby te w Iraku, w Afganistanie, w Donbasie wydawały się być nierealne, bo dalekie. Spoglądanie na te tragedie przez ekran telewizora skutecznie tępiło naszą wrażliwość. Przecież to było gdzieś, tam, w bliżej nieokreślonym miejscu.

Chociaż zmagania militarne na Ukrainie też toczą się daleko od naszych domów, to bez dwóch zdań, ta wojna wkroczyła w naszą codzienność - my, zwykli obywatele już jesteśmy na wojnie. Oczywiście, nie w sensie militarnym. Śledzimy nieustannie przekazy medialne, organizujemy zrzutki, pomagamy uchodźcom, bojkotujemy rosyjskie produkty, zastanawiamy się co będzie jutro, staramy się uspokajać bliskich, że będzie dobrze. Jednocześnie obserwujemy gwałtowne zmiany na rynku paliwowym, mieszkaniowym, energetycznym, drożeją kredyty, zmniejsza się wzrost gospodarczy. Naszą odpowiedzią na agresję Rosji i chaos wojny okazała się wspaniała solidarność. Bestialska napaść Putina ma Ukrainę zrodziła potrzebę, byśmy byli razem, bardziej niż kiedykolwiek. Ta pomoc nas zbliża, ale rodzi też pytanie: czy przyniesie to prawdziwą, trwałą społeczną zmianę?

My Polacy, jako Naród jesteśmy gościnni, przyzwoici i mamy dobre serca. Generalnie. Choć są oczywiście wyjątki. Do pomocy Ukrainie dziś nie trzeba nas przekonywać. Co będzie, gdy ta bańka dobroci wobec Ukrainy pryśnie? Wtedy, gdy uchodźcy staną się dla Polaków obciążeniem. Gdy wrócą demony z przeszłości, gdy opadną emocje, gdy wojna będzie trwać, gdy pojawią się przykłady nadużycia zaufania i roszczeniowości. A możliwe, że kiedyś do tego dojdzie!?

Wielu z nas wciąż ma wątpliwości, co robić, jak sobie poradzić w tym świecie, który wypadł z ram? Choć chcemy, aby Zło przegrało - wcale nie wiadomo, czym się skończy ta inwazja. Z całą pokorą można odpowiedzieć, że pozostaje nam wsłuchanie się w „odruchy serca” i niesienie pomocy osobom w skrajnej potrzebie. To nas określa jako ludzi. Niech każdy wspiera Ukrainę wedle swoich możliwości. Tylko w swej dobroci nie bądźmy obojętni! Każdy ludzki gest się liczy. Wobec chaosu wojny nieśmy solidarność.

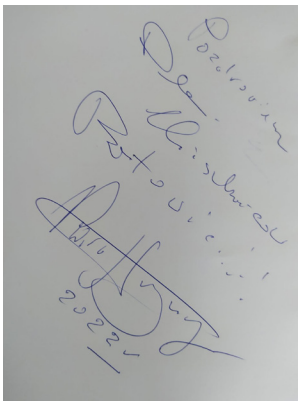
Zespół Redakcyjny

GWIAZDOZBIÓR

KAROL STRASBURGER

Kochani,

Dziś mamy dla Was autograf i pozdrowienia od znanego i lubianego aktora teatralnego i filmowego, Karola Strasburgera. Aktor zagrał wiele wspaniałych ról, a od 1994 prowadzi teleturniej „Familiada”. W „Pierwszej Miłości” od 2009 gra rolę biznesmena Karola Wekslera. Pozdrowienia dla mieszkańców Ratowic Karol Strasburger przekazał nam podczas kręcenia kolejnych scen do tego serialu w marcu, w naszej miejscowości.

Życzymy Wam radosnych Świąt Wielkanocnych pełnych wiary, nadziei, miłości, a przede wszystkim pokoju w sercach i Pokoju na świecie!

Zespół Redakcyjny, Sołtys, Rada Sołecka, Towarzystwo Przyjaciół Ratowic

SPOŁECZEŃSTWO

DOBRE DUCHY RATOWIC

Pod koniec stycznia mieliśmy wielką przyjemność spotkać się w ratowickiej świetlicy, w gronie naszych mieszkańców, władz gminy, radnych i sołtysów, na uroczystości wręczenia statuetek DOBREGO DUCHA RATOWIC.

Towarzystwo Przyjaciół Ratowic dziękując swoim najaktywniejszym członkom, sympatykom, współpracownikom i takim lokalnym „zapaleńcom"jak my, przyznaje podziękowania w formie pięknej statuetki, przygotowanej przez naszego lokalnego artystę. W ubiegłym, jubileuszowym dla nas roku dziękowaliśmy w ten sposób poprzednim prezesom stowarzyszenia za ich wieloletnią pracę. W tym roku Kapituła Nagrody doceniła aktywność czworga Ratowiczan - Pani Krystyny Skowera i Pana Lesława Haniszewskiego, Pana Daniela Michalskiego i Pana Marcina Hojwy. To osoby zaangażowane w życie ratowickiej społeczności od lat – na różnych płaszczyznach. To także osoby do zadań specjalnych, zasłużone w pracach na rzecz stowarzyszenia, dla których nie ma rzeczy niemożliwych, jeśli chodzi o działania dla naszej wsi. Nagrody wręczyli Prezes TPR Pani Beata Jagielska i Sołtys Ratowic Pan Jarosław Jagielski. Uroczystość uświetnił przepiękny pokaz tanecznych par sportowych Dance Projekt Wrocław, prowadzonych przez Mistrzów Polski Andrzeja Suchockiego & Natalię Piecewicz. Młodzież i Mistrzowie stworzyli wspaniały nastrój i dostarczyli wszystkim moc cudownych wzruszeń podczas całego wieczoru!

Dziękujemy raz jeszcze nagrodzonym za bezinteresowność i zaangażowanie w sprawy lokalnej społeczności i za to, że możemy na nich liczyć!

Towarzystwo Przyjaciół Ratowic

SPOŁECZEŃSTWO

POŻEGNANIE

„Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci" - *W. Szymborska*

W lutym pożegnaliśmy Panią Stanisławę Żukowską emerytowanego pedagoga, animatorkę kultury i wieloletnią kierownik Szkoły Podstawowej w Ratowicach. Znaliśmy wszyscy Panią Stanisławę jako osobę bardzo zaangażowaną w życie lokalnej społeczności, cieszącą się szacunkiem i uznaniem mieszkańców Ratowic i gminy Czernica, czego dowodem było przyznanie Jej w 2021 roku tytułu Honorowego Obywatela Gminy Czernica, a wcześniej wielu innych odznaczeń i honorów.

Była inicjatorką wielu ważnych działań, m. in utworzenia drużyny harcerskiej, zespołów muzycznych dla dzieci „Czerwony Kapturek", „Mini Śląsk", budowy i opieki nad pomnikiem więźniów obozu AEL Rattwitz między Ratowicami i Czernicą

Przez wiele lat owocnie współpracowała z naszym stowarzyszeniem na rzecz upowszechniania tradycji i kultury. Wspólnie organizowaliśmy Klub Emeryta i Rencisty w Ratowicach, zespół ludowy „Ratowiczanie", przygotowywaliśmy oprawę dożynek wiejskich, gminnych i powiatowych. Mieliśmy jej wsparcie w wielu projektach, np. przy tworzeniu Archiwum Ratowic, do którego przekazała swoje zbiory.

Zaangażowanie Pani Stanisławy zawsze udzielało się środowisku. Była motorem działań, wzorem zaangażowania i aktywności, ale także nieocenionym źródłem wiedzy o zwyczajach, tradycjach, historii. Kochała muzykę, śpiew i „swoje Ratowiczanki". Chętnie dzieliła się doświadczeniami z młodzieżą, dbała o zachowanie wartości i zwyczajów, a szczególnie naszych dolnośląskich tradycji. Pod koniec 2021 roku powstał film o Pani Stanisławie pt. „Przesłanie" w którym pięknie opowiada o swoim życiu i o Ratowicach:https://www.youtube.com/watch?v=h3WlAdNcn9I. Warto wysłuchać jej przesłania.

Odejście Pani Żukowskiej to nieodżałowana strata, z którą trudno się pogodzić. My, jej uczniowie, współpracownicy, przyjaciele będziemy Panią Stanisławę zawsze nieść w swojej życzliwej pamięci".

Towarzystwo Przyjaciół Ratowic

Stanisława Żukowska

ODESZLI

W ostatnim czasie pożegnaliśmy troje naszych mieszkańców:

23.02.2022	śp. Maria Jaworska	ur. 1933
28.02.2022	śp. Stanisława Żukowska	ur.1925
23.03.2022	śp. Jan Machoł	ur. 1963

Rodzinom zmarłych składamy najszczersze wyrazy współczucia.

WAŻNY OBOWIĄZEK!

W lipcu 2021 r. rozpoczął się wielki spis źródeł ciepła w Polsce. To akcja zupełnie inna niż chociażby Narodowy Spis Powszechny. Tu nikt nie puka do drzwi ani nie dzwoni. Gmina nie ma też obowiązku, by przypominać właścicielowi budynku o wpisie do rejestru. Trzeba o tym pamiętać i zrobić samodzielnie, bo konsekwencje mogą być surowe! Nowym obowiązkiem muszą się martwić właściciele budynków, a nie na przykład mieszkań.

Gdzie i kiedy zgłosić?

Właściciele mają na zgłoszenie źródeł ciepła do końca czerwca 2022 r. Zostały już więc tylko 3 miesiące! Mowa tu jednak o tych, którzy w swoich domach już mieszkają. Ci, którzy są w trakcie budowy, na złożenie deklaracji będą mieli 14 dni od momentu otrzymania pozwolenia na użytkowanie nieruchomości.

Deklarację można złożyć na dwa sposoby.

Po pierwsze – przez internet. Tak będzie najszybciej i najłatwiej. Wystarczy wejść na przeznaczoną do tego stronę, gdzie na właściciela nieruchomości czeka aktywny formularz. Czyli: https://www.gunb.gov.pl/strona/centralna-ewidencja-emisyjnosci-budynkow.

Po zalogowaniu się za pomocą Profilu Zaufanego wystarczy wypełnić formularz, w którym trzeba wpisać adres nieruchomości, dane kontaktowe do właściciela oraz zaznaczyć stosowne źródło ciepła. Po zatwierdzeniu i wysłaniu formularza trafi on bezpośrednio do centralnej ewidencji.

Trzeba jednak uważać, by wybrać odpowiedni dokument. **Inaczej bowiem wygląda formularz dla budynków mieszkalnych (A), a inaczej dla pozostałych nieruchomości,** które nie są zamieszkiwane (np. budynków gospodarczych czy usługowych).

Drugi sposób to papierowa deklaracja, którą można pobrać z tej samej strony. Po wypełnieniu **trzeba ją zanieść lub wysłać pocztą do urzędu gminy,** a tam urzędnik przepisze dane z kartki papieru do systemu elektronicznego.

Co grozi za niezłożenie deklaracji?

Ustawa przewiduje sankcje, choć rząd jednocześnie zapewnia, że nie zamierza bardzo surowo karać zapominalskich.

Niemniej przepisy zakładają, że za takie wykroczenie grozi mandat, a jeśli sprawa trafi do sądu – **kara grzywny od 20 zł do 5 tys. zł.**

Towarzystwo Przyjaciół Ratowic! Dziękujemy!

W szesnasty rok swojej działalności nasze stowarzyszenie weszło jak zawsze z rozmachem. Już w styczniu rozliczyliśmy się z ubiegłorocznych dotacji, przygotowaliśmy dwa konkursy dla mieszkańców, rozpoczęliśmy realizację nowego projektu we współpracy z Toyotą, wzięliśmy udział w konkursie na zadania publiczne w UG. Wspólnie z Dance Projekt przygotowaliśmy pokaz taneczny. Podczas uroczystej gali czworo naszych zasłużonych mieszkańców otrzymało ufundowane przez TPR statuetki Dobrego Ducha Ratowic.

Od lutego znów realizujemy pięć zadań dofinansowanych przez Urząd Gminy Czernica. W ramach projektu tanecznego w czwartki nasi najmłodsi mogą wziąć udział w warsztatach pod okiem najlepszych instruktorów tańca. Dofinansowanie pozwala też na zorganizowanie regularnych warsztatów muzycznych dla zespołu „Ratowiczanie". Z powodzeniem zrealizowaliśmy już w tym roku trzy wyjazdy na narty. W planach mamy jeszcze dwie letnie wyprawy na górskie spacery. Tuż po świętach zaprosimy mieszkańców gminy na wycieczkę do Lubiąża w ramach zadania „Pocztówka z Dolnego Śląska". Ten projekt cieszy się ogromnym zainteresowaniem, dlatego kolejnych miesiącach będą miały miejsce następne wyjazdy, m.in. do Pszczyny i do Łodzi. Zainteresowanych terminami odsyłamy na nasz profil facebookowy, gdzie zawsze znajdą najdokładniejsze informacje. W świetlicy systematycznie, dwa razy w tygodniu odbywają się także zajęcia gimnastyczne dla pań. Już przygotowujemy majowy Zjazd Nowosiółczan i Puźniczan w Ratowicach. A nasza młodzież pracuje nad akcją porządkowania brzegów Odry. Podejmujemy wszelkie inicjatywy, które służą dobru naszej miejscowości i jej mieszkańców. Pracujemy dla Was. Mamy sporo planów na bieżący rok.

Jako że jesteśmy organizacją pożytku publicznego i nie prowadzimy działalności gospodarczej, bez Państwa wsparcia nasza praca nie byłaby możliwa.

Wszystkim Przyjaciołom Ratowic, za dotychczasowe wpłaty oraz za każdą inną formę pomocy serdecznie dziękujemy i prosimy o przekazanie 1% podatku na TPR w 2022 roku. Aby to zrobić należy wskazać w zeznaniu podatkowym Towarzystwo Przyjaciół Ratowic i podać numer KRS 0000256956

Możecie też Państwo w każdym czasie przekazać dowolną wpłatę na konto Towarzystwa Przyjaciół Ratowic /w tytule wpłaty prosimy koniecznie wpisać WPŁATA NA DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWĄ/. Numer konta:04 9585 0007 0020 0200 0299 0001 BS w Oławie.

Nawet najmniejsza pomoc, którą Państwo nam oferujecie jest bezcenna. Jesteście dowodem istnienia ludzi dobrej woli na których można polegać.

Prezes TPR Beata Jagielska

SPRAWOZDANIE SOŁTYSA ZA 2021 ROK

Rok 2021 to był kolejny trudny rok, w cieniu pandemii. Jednak życie sołectwa toczy się cały czas. Mimo niewielkich środków, korzystając z hojności sponsorów i podpierając się funduszem sołeckim udało się zrealizować wiele rzeczy. Dlatego jak co roku o tej porze, przygotowałem sprawozdanie z działalności sołtysa za poprzedni rok, które zwyczajowo przedstawiam na pierwszym wiejskim zebraniu w nowym roku, którego na razie nie możemy zwołać ze względu na sytuację epidemiologiczną.

I. Inwestycje

Podczas zebrania wiejskiego i rozmów z mieszkańcami, wskazali oni szereg spraw koniecznych do realizacji we wsi. Złożyłem je w formie wniosków do realizacji w budżecie gminy na 2021 rok. Były to:

1. Remont świetlicy wiejskiej /renowacja podłogi, renowacja schodów wejściowych, remont toalet, naprawa filarów, zamontowanie grzejników i klimatyzacji, malowanie sali /.
2. Budowa przystanków autobusowych przy drodze wojewódzkiej.
3. Podjęcie odpowiednich kroków i zmierzających do budowy bezpiecznych zjazdów do Ratowic przy drodze wojewódzkiej /złożenie wniosku, partycypowanie w kosztach/
4. Budowa ścieżki rowerowo – pieszej między Ratowicami i Czernicą.
5. Budowa bezpiecznego parkingu przy Szkole Podstawowej.
6. Naprawa elewacji zewnętrznej budynku wspólnotowego w centrum wsi.
7. Uporządkowanie terenu i budowa parkingu przy pomniku więźniów obozu Gross Rosen między Ratowicami i Czernicą.
8. Wymiana barier na zakręcie ul. Wrocławskiej.
9. Budowa chodnika w centrum wsi, wzdłuż głównych ulic
10. Uzupełnienie oświetlenia wsi i budowa linii oświetleniowej na przedłużeniu ulicy Słonecznej , Leszczynowej, Wiśniowej, Spokojnej i Wrocławskiej przy cmentarzu.
11. Udrożnienie i naprawa studzienek kanalizacji burzowej
12. Wykonanie nawierzchni asfaltowej na ulicy Słonecznej, Wiśniowej, Leszczynowej, Lawendowej i Nowej
13. Uzupełnienie oświetlenia ul. Polnej
14. Przesunięcie słupa elektrycznego na ulicy Nowej
15. Poprawienie nawierzchni i naprawa studzienek kanalizacyjnych przy ulicy Spacerowej i na jej przedłużeniu – tzw. ulicy Czereśniowej.
16. Polepszenie sytuacji komunikacyjnej mieszkańców wsi poprzez zwiększenie liczby kursów komunikacji dotowanej przez UG.
17. Systematyczne koszenie rowów i poboczy ulic.

Mimo fatalnego stanu pieknej, zabytkowej sali, w budżecie gminy nie znalazły się środki na remont świetlicy - ani na 2021, ani nawet na 2022 rok. Już drugi rok trwają negocjacje w sprawie zwolnienia pomieszczenia przy świetlicy, które zajmuje firma telekomunikacyjna (centralka telefoniczna). Chcemy to pomieszczenie przeznaczyć na dodatkowe toalety. Wykonano natomiast oczyszczenie, odgrzybianie i izolację pionową ściany fundamentowej, izolację przeciwwilgociową poziomą ściany szczytowej świetlicy od strony parku z wymianą okien na stryszku. Koszt prac to 87 453 zł i w całości został sfinansowany z budżetu gminy Czernica.

Ze środków budżetowych wykonano też dokumentację i uzupełnienie oświetlenia o 5 nowych lamp przy cmentarzu za 38 130 zł, oraz przedłużenie linii oświetleniowej do końca ulicy Spokojnej, która jest już na całej swojej długości zamieszkana.

Trwa remont zjazdów z drogi powiatowej 455 do Ratowic. Prace wstrzymano na czas zimy. Będą kontynuowane na przełomie marca i kwietnia 2022. Dlatego na razie wjazd od strony Łęgu jest nieczynny. W drugiej połowie 2021 roku wymieniono bariery na łuku ulicy Wrocławskiej. Udrożniono także kanalizację burzową. Ulica Wiśniowa doczekała się, na części swojej długości, nawierzchni z destruktu asfaltowego. Pozostałą część zobowiązał się wykonać inwestor, budujący w tym miejscu osiedle. Nową nakładkę po budowlanych zniszczeniach nałożono też na ulicy Spokojnej. A latem przeprowadzono roboty polegające na powierzchniowym utrwaleniu emulsją i grysami nawierzchni odcinków ul. Odrzańskiej i ul. Wrocławskiej. Przy okazji wyrównywania parkingu i pętli autobusowej utwardzono także drogę wjazdową na cmentarz.

Naprawiono instalację alarmową i nagrzewnice gazowe w świetlicy, systematycznie wykaszano pobocza drogowe. Latem rozdałem mieszkańcom 30 budek dla jerzyków przygotowanych przez UG Czernica.

Zgłaszałem pisemnie i ustnie szereg innych problemów mieszkańców, np. zły stan nawierzchni bocznych ulic, elewacji budynku gminnego w rynku, przeciekający w świetlicy dach, źle działające ogrzewanie świetlicy, zniszczenia na placu zabaw i przystankach. Złożyłem w tym roku też dwie interpelacje do UG. Pierwszą w sprawie odbioru odpadów przez firmę FBSerwice i notorycznego niszczenia przez nią kubłów na śmieci, oraz funkcjonowania MPSZOK. Druga interpelacja dotyczyła komunikacji autobusowej w Ratowicach.

Większość z propozycji sołectwa zgłoszonych jako wnioski do budżetu nie została zrealizowana, więc do budżetu na 2022 rok zgłosiłem ponownie prawie wszystkie te wnioski.

II. Fundusz sołecki

Na 2021 rok dysponowaliśmy kwotą 44 034,82 zł z funduszu sołeckiego. Wraz z Radą Sołecką rozdzieliliśmy ją w następujący sposób:

1. Zagospodarowanie terenów ogólnodostępnych 3000,-
2. Zrekultywowanie terenu i budowa klombu w okolicy słupa ogłoszeniowego 27 700,-
3. Rozbudowa i modernizacja placów zabaw 12 300,- (wykonano projekt zagospodarowania terenu parku za świetlicą)
4. Dofinansowanie „Kalendarza Ratowickiego” 2000,-
5. Zakup tuszu i papieru do druku „Wieści Ratowickich”, oraz opłacenie domeny strony internetowej wsi 2000,-
6. Przygotowanie materiałów promocyjnych wsi 5013,90 (m. in. odtworzono Wirtualny Spacer po Ratowicach)

Uporządkowano także magazyn w świetlicy i zamontowano w nim nowe regały. Wyrównano teren na placu festynowym i teren po strzelnicy na boisku.

Z własnych środków - sponsorskich, bądź prywatnych - systematycznie uzupełnialiśmy nasadzenia i zabezpieczenia drzewek na bunkrach, uprzątnęliśmy teren za świetlicą, uliczkę przy kościele, wjazdy do Ratowic, zakupiliśmy też kilkakrotnie kwiaty do witaczy. Przywieźliśmy z Bolesławca dekoracje świąteczne, podarowane nam przez jednego z dawnych mieszkańców. Regularnie też sprzątaliśmy plac festynowy. Własnym sumptem wycięliśmy też krzaki zasłaniające widoczność przy łuku drogi w okolicy cmentarza. Wspólnie z kilkoma mieszkańcami wyczyściliśmy zarośnięte pomniki przy lapidarium na cmentarzu i wywieźliśmy gałęzie.

III. Imprezy wiejskie

Większość z zaplanowanych na początek roku 2021 rok cyklicznych imprez, nie mogło się odbyć ze względu na pandemię. Dopiero w maju zorganizowaliśmy w naszej świetlicy uroczystość wręczenia Pani Stanisławie Żukowskiej tytułu Honorowej Mieszkanki Gminy Czernica, przyznanego przez władze gminy. Dzięki wsparciu UG powstał także piękny film o Pani Stanisławie, pt. „Przesłanie”, który można oglądać w internecie. W połowie czerwca odbyły się na naszym boisku bardzo widowiskowe Ogólnopolskie Zawody Psów. Natomiast pod koniec czerwca zespół „Ratowiczanie” obchodził uroczyście swój jubileusz. We wrześniu udało się zorganizować plenerową imprezę integracyjną PIKNIK POD LIPAMI. Długo wyczekiwane spotkanie udało się znakomicie. Przy okazji rozdaliśmy naszym mieszkańcom 30 sadzonek lip ufundowanych przez sponsorów, a we współpracy z KGW „Twórczo i Pięknie” z Nadolic zorganizowaliśmy mobilny punkt szczepień. Tradycyjnie już, 11 listopada uczciliśmy rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, pięknym koncertem patriotycznym w naszej świetlicy. W listopadzie zorganizowaliśmy też bardzo udaną Zabawę Andrzejkową. Dochód z zabawy

przeznaczyliśmy na przygotowanie spotkania ze Świętym Mikołajem dla naszych najmłodszych - jak zawsze z wieloma atrakcjami. W grudniu odbył się też nasz tradycyjny Jarmark Adwentowy. Jak policzyliśmy – był to w sumie nasz trzydziesty jarmark w Ratowicach.

Wszystkie imprezy odbyły się z wykorzystaniem własnych środków, środków Koła Gospodyń, TPR i sponsorów.

IV. Ratowickie Koło Gospodyń i Gospodarzy

Imprezy i uroczystości nie udałyby się tak dobrze, gdyby nie sponsorzy, a także pomoc Ratowickiego Koła Gospodyń i Gospodarzy, na którą mogę liczyć. Doposażamy sukcesywnie świetlicę w naczynia, drobny sprzęt i dekoracje. Właśnie ze środków Koła Gospodyń i tanecznej Akademi Dance Projekt zakupiliśmy i zamontowaliśmy duże lustra na ścianie w świetlicy. Koło aktywnie włączyło się w organizację Andrzejek, Mikołajek, Jarmarku Adwentowego i kilku naszych akcji charytatywnych, a podczas jarmarku jego stoisko było jednym z najbardziej obleganych.

V. Świetlica wiejska

W świetlicy zawsze sporo się dzieje. Dbaliśmy o to, aby wszystkie zajęcia i imprezy odbywały się we właściwym reżimie sanitarnym. Było kilkanaście wynajmów na uroczystości rodzinne. Trzeba tu wspomnieć, że środki finansowe pozyskane z wynajmów trafiają do budżetu gminy. Zespół „Gieni Dudki" zorganizował u nas swoje jubileuszowe spotkanie, a pod koniec roku gościliśmy wszystkich Sołtysów Gminy Czernica. Po zwolnieniu z zakazów, od kwietnia systematycznie odbywały się w świetlicy zajęcia gimnastyki dla pań z terenu całej gminy, próby zespołu „Ratowiczanie", zajęcia profilaktyczne dla dzieci. Ruszyły treningi taekwon – do, w dwóch grupach wiekowych, profesjonalnie prowadzone przez Sportową Akademię Taekwon-do ITF, oraz taneczne zajęcia dla dzieci z Akademią Dance Projekt z Wrocławia. Prowadzą je Mistrzowie Polski w tańcach latynoamerykańskich – czynna, zawodowa para taneczna i międzynarodowi sędziowie z najwyższą, I kategorią sędziowską Natalia Piecewicz i Andrzej Suchocki. Pod koniec roku swoją siedzibę przeniosło też do Ratowic Koło Wedkarskie Burza.

VI. Towarzystwo Przyjaciół Ratowic

Towarzystwo Przyjaciół Ratowic w maju obchodziło jubileusz piętnastolecia. Z tej okazji ufundowało statuetki Dobrego Ducha Ratowic, które zostały wręczone pierwszym władzom stowarzyszenia. Piękne statuetki, wykonane przez miejscową pracownię artystyczną chcemy wręczać cyklicznie osobom najbardziej zaangażowanym w pracę dla Ratowic. W ostatnim roku, jak zawsze, stowarzyszenie było motorem wielu działań i aktywności mieszkańców naszej wsi. Uczestniczyło m. in. w konkursie ofert na realizację zadań gminnych i otrzymało środki na dofinansowanie pięciu prowadzonych przez nie projektów: zespół „Ratowiczanie, gimnastykę dla aktywnych, wycieczki w ramach popularnej „Pocztówki z Dolnego Śląska, zimowe wyjazdy na narty, zajęcia taneczne dla dzieci. Udało się, mimo trudnej sytuacji covidowej przeprowadzić pełny cykl zajęć gimnastyki dla aktywnych mieszkańców gminy Czernica. Odbywały się regularne zajęcia i warsztaty dla zespołu ludowego „Ratowiczanie", który z powodzeniem kultywuje tradycje śpiewania pieśni dolnośląskich. W 2021 roku zespół obchodził dziesięciolecie działalności. Zdobył także wyróżnienie w VII Festiwalu Kultury Ludowej w Wilkowie. Pięć razy zaprosiliśmy mieszkańców gminy Czernica na zimowe, rekreacyjne wyjazdy w góry do Jakuszyc i Szklarskiej Poręby. Latem, w ramach popularnej „Pocztówki z Dolnego Śląska", zorganizowaliśmy pięć jednodniowych wycieczek turystycznych – do Poznania, Świeradowa, Doliny Baryczy, Wrocławia i do Legnicy.

TPR w 2021 roku pozyskało dodatkowe środki z UG na dwie nowe tablice do ścieżki historycznej. Tablice zostały przygotowane i ustawione, a pod koniec roku złożono kolejny wniosek do pobliskiej firmy Toyota. Stowarzyszenie wspierało wiele innych inicjatyw. Zorganizowano m.in. kolejną edycję bożonarodzeniowego konkursu na najciekawiej wystrojoną posesję, historyczne spotkanie międzypokoleniowe, przekazano upominki z Domu Europejskiego we Wrocławiu dla dzieci szkolnych. Dofinansowano także nowe nasadzenia roślin w donicach w rynku.

VII. Inne działania

Wiele mamy jeszcze do zrobienia. Zabytkowa świetlica jest intensywnie użytkowana i wymaga natychmiastowego remontu. Wnioskowałem o to w propozycjach do budżetu przez kilka ostatnich lat. Nadal nie udało się doprowadzić do poprawy warunków parkowania, a właściwie bezpieczeństwa przy szkole. Elewacja kamienicy w rynku też zapewne jeszcze długo będzie szpecić. Niepokój mieszkańców budzi też problem zaśmiecania terenów nadodrzańskich. Jest natomiast nadzieja na uporządkowanie parku za świetlicą. Kilkakrotnie interweniowałem w sprawie problemów komunikacyjnych i nowych rozkładów jazdy autobusów, złożyłem pisma i interpelację w UG, złożyłem w firmie Polbus petycję mieszkańców Ratowic, spotkałem się też z jednym z posłów na Sejm RP. Niestety jak dotąd nie mamy znaczącego postępu. Liczymy, że w tym roku uda się doprowadzić do budowy zatoki i przystanku przy drodze 455, bo w tej chwili praktycznie nie mamy połączenia autobusowego z Jelczem -Laskowicami. Równie istotnym problemem jest także sprawa potencjalnej budowy tuż przy naszej miejscowości linii Kolei Dużych Prędkości. Prosiliśmy mieszkańców o wypełnianie ankiet w tej sprawie, przygotowaliśmy i wysłaliśmy petycję sprzeciwiającą się przechodzeniu linii przez teren naszej gminy. W listopadzie odbyło się w tej sprawie w naszej świetlicy spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami inwestora i wykonawcami tego projektu. Niestety frekwencja na tym spotkaniu była niewielka. Sprawa jest nadal otwarta. Ale cieszymy się z każdego sukcesu. Takim sukcesem okazał się ubiegłoroczny plebiscyt Radia Wrocław w którym Ratowice zdobyły tytuł Najciekawszej Wsi Dolnego Śląska. Ten tytuł sprawił nam wiele radości, bo przyznany został dzięki głosom słuchaczy. Nasza miejscowość uczestniczyła także w IV edycji ogólnopolskiego konkursu „Fundusz sołecki - najlepsza inicjatywa". Podziękowania i dyplom zostały nam przekazane przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów realizujące konkurs. Po wielu perypetiach, na początku roku, stanął wreszcie w centrum wsi długo oczekiwany paczkomat. Wiele osób ucieszył fakt, że pamięć jednego z najsłynniejszych Ratowiczan została docenieniem jego dokonań w zakresie działań patriotycznych, ale również - mamy nadzieję - przyczyni się do wzrostu świadomości i wiedzy wśród lokalnych mieszkańców na temat postaci rabina Meiselsa or Od lat prowadzimy ratowicką, aktualizowaną na bieżąco, stronę internetową i prężny profil na facebooku. Dzięki zaangażowaniu wspaniałych ludzi już jedenasty rok wydajemy bezpłatne „Wieści Ratowickie" w sporym, jak na nasze możliwości, nakładzie - 350 sztuk. Już po raz piętnasty ukazał się „Kalendarz Ratowicki". Stale rośnie gromadzone przez TPR „Archiwum Ratowic". Mieliśmy swoją reprezentację w zimowym Biegu Piastów. Dało się zauważyć kilkunastoosobową ekipę RTC na bardzo trudnych biegach „Runnmagedon", w majowym Biegu Survivalowym, w czerwcowym biegu „Barbarian", Rowerowym Biegu Piastów, a dwóch Ratowiczan zdobyło bardzo trudnego Wielkiego Szlema Jakuszyckiego.

Dużym powodzeniem cieszył się zorganizowany przeze mnie we wrześniu wyjazd na grzybobranie do zaprzyjaźnionego Międzyborza. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Ratowicach, znów zdobyli czołowe miejsca w regionalnym konkursie ekologicznym. We współpracy ze szkołą przeprowadziliśmy grę terenową „Spacer po Ratowicach". Wspólnie z TPR zorganizowaliśmy sześć edycji cieszącego się zainteresowaniem kursu motorowodnego dla mieszkańców gminy. We wrześniu delegacja naszej miejscowości wzięła udział w corocznym spotkaniu Puźniczan i Nowosiółczan w Jasieniu Żarskim. W październiku odbyła się wzruszająca uroczystość wręczenia sztandaru i nadania hymnu Szkole Podstawowej w Ratowicach. Systematycznie swoje zdjęcia realizuje u nas ekipa filmowa „Pierwszej Miłości". W lokalnej gazecie „Puls Gminy" na początku roku ukazały się dwa duże teksty o Ratowicach, piękna opowieść o historii naszej wsi znalazła się także w internetowym cyklu „Wędrownik po powiecie wrocławskim" a w Radiu Wrocław przez trzy tygodnie z rzędu słuchaliśmy ciekawostek i opowieści o dawnych i dzisiejszych Ratowicach. Od jednego z byłych mieszkańców otrzymaliśmy piękny prezent w postaci 28 dużych świecących gwiazd do zawieszenia na ulicznych latarniach. Zresztą wielu mieszkańców angażuje się w akcje dla wsi np. wspólnie pieczenie rogali świętomarcińskich, lepienie pierogów na jarmark, pieczenie ciast na charytatywne akcje, czy dbałość o rośliny na bunkrach, w gazonach w rynku, montaż tablic, organizowanie imprez. Często sami wychodzą z inicjatywą. To bardzo

budujące i dziękuję im za to. Cieszę się tym bardziej, że właśnie młodzi ludzie czują się współodpowiedzialni za sprawy wsi. Coraz więcej osób chce mieszkać w Ratowicach, powstaje sporo nowych domów, mieszkańcy dbają o obejścia, a turyści chwalą urodę i czystość. Aktywne są organizacje społeczne: Towarzystwo Przyjaciół Ratowic, Ratowickie Koło Gospodyń i Gospodarzy, Koło Wędkarskie. Zawsze mogę liczyć na pomoc członków Rady Sołeckiej, lokalnych przedsiębiorców, szkoły, biblioteki i niezawodnej młodzieży. Dobrze układały się też kontakty i współpraca z wieloma samorządowcami z sąsiednich gmin.

Naszą wspólnotę i solidarność widać szczególnie w trudnych momentach. Wraz z wieloma Ratowiczanami włączaliśmy się w różne akcje charytatywne: zorganizowaliśmy z wolontariuszami z naszej szkoły kiermasz charytatywny, z którego dochód – 1672 zł przekazaliśmy na operację niepełnosprawnej dziewczynki z Gajkowa, włączyliśmy się w organizację koncertu na rzecz ciężko chorego mieszkańca Kamieńca, nasze Koło Gospodyń przekazało ciasta na licytację na rzecz Przytuliska WIDZIALNA ŁAPA. W czerwcu Szkoła Podstawowa w Ratowicach zorganizowała charytatywny bieg w ramach akcji „Trzymam Formę" dla Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci. Przy sklepie stanęło ufundowane i wykonane przez naszych mieszkańców serce na zakrętki. Systematycznie przekazywane są one na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym Razem Łatwiej.

Takie momenty pokazują wyraźnie, że możemy na siebie nawzajem liczyć. Jestem Wam szczególnie wdzięczny za to, że i ja mogę na Was liczyć.

To tylko krótkie podsumowanie, ale pamiętajmy, że za każdym wspomnianym przeze mnie zadaniem stoi ogrom pracy i zaangażowani, jak zawsze, Ratowiczanie. Dlatego Wam wszystkim, którzy nigdy nie odmawiacie mi pomocy DZIĘKUJĘ.

Jarosław Jagielski
Sołtys Ratowic

JARMARKOWO, KOLOROWO

Barwny, eksponujący regionalne przysmaki i nawiązujący do wielkanocnych tradycji, przygotowany z dbałością o estetykę i radosny – taki jest nasz coroczny jarmark, przygotowywany przez Towarzystwo Przyjaciół Ratowic.

W Niedzielę Palmową spotkaliśmy się już po raz 31.

Tradycyjny Jarmark Wielkanocny w Ratowicach, to impreza, która na stałe wpisała się w kalendarz wydarzeń i ściśle łączy się z przedświątecznymi przygotowaniami. Zawsze przyciąga liczne grono mieszkańców i gości. Zachęca pysznymi wypiekami, domowymi wędlinami, żurkiem, kolorowymi kwiatami i pięknymi ozdobami. Wśród kilkunastu stoisk nie zabrakło i tym razem wystawców z sąsiednich miejscowości, zaprzyjaźnionych stowarzyszeń i gości z Ukrainy, naszej szkoły podstawowej. Przy okazji jarmarku Fundacja DKMS zorganizowała udaną akcję rejestracji w bazie potencjalnych dawców szpiku kostnego. Było wiele przyjemności, ale najbardziej cieszyliśmy się ze wspólnych spotkań, z rozmów z sąsiadami, budowania serdecznych relacji. Bo tego wyjątkowo brakowało nam w ostatnim czasie.

KRÓTKO...

- Z informacji i ostatnich map przekazanych przez CPK wynika, że w toku I etapu konsultacji społecznych wykluczono wariant 43 linii Kolei Dużych Prędkości, który miał przebiegać w najbliższej odległości od Ratowic i ratowickiego zalewu. Choć możemy odetchnąć z ulgą, to w grze pozostały jeszcze dwa bardzo niekorzystne dla naszej gminy warianty W51 i W53 przebiegające przez miejscowości Czernica, Wojnowice, Chrząstawa. Spotkanie konsultacyjne w tej sprawie odbędzie się 21 kwietnia, o godzinie 19.30, w sali gimnastycznej szkoły w Czernicy. Swój sprzeciw wobec tych dwóch wariantów i pomoc mieszkańcom walczących miejscowości możemy wyrazić w ankiecie na stronie CPK. Bezpośredni link do ankiety:https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx...
- Przypominamy, że mieszkańcy mogą złożyć w UG wniosek o dodatek osłonowy. Celem dodatku jest częściowa rekompensata wzrostu energii elektrycznej i gazu ziemnego, wysokiego poziomu inflacji i związanego z tym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych. O dodatek osłonowy ubiegać się może każdy mieszkaniec. Istotne jest jedynie kryterium dochodowe. O dodatek można wystąpić do 31 października 2022 r., a wnioski można pobrać w UG.
- Sołtys informuje, że złożył w marcu w UG kolejne pismo w sprawie komunikacji, które jest konsekwencją otrzymanych informacji z POLBUSA, dotyczących ew. uruchomienia komunikacji autobusowej pomiędzy Ratowicami, a Jelczem - Laskowicami. W piśmie poza sprawą autobusów, których ciągle nie ma, przypomniał także kwestię uruchomienia przystanków dla autobusów BESKID - przy Ratowicach, na naszej obwodnicy. Otrzymał już zapewnienie, że jest duża szansa na zorganizowanie takich przystanków niebawem.
- Sołtys poprosił także UG o interwencję w sprawie opóźniającego się zakończenia remontu wjazdów do Ratowic. Jako, że jest to droga wojewódzka remont zlecał DSDiK we Wrocławiu. Prace miały być podjęte na przełomie marca i kwietnia. Jak dotąd nic się nie dzieje, dlatego gmina już zwróciła się do inwestora o niezwłoczne wywiązanie się z zobowiązań
- Trwają roboty budowlane w budynku Szkoły Podstawowej w Ratowicach, w zakresie konstrukcji dachu wraz z więźbą dachową, pokrycia dachu nad starą częścią budynku, częścią dobudowaną i łącznikiem, elementów dachu i elewacji budynku. Wartość remontu to 596.521,71 zł. Inwestycja jest finansowana w całości ze środków z budżetu gminy.
- Apelujemy do mieszkańców Ratowic o zadbanie i uporządkowanie otoczenia swoich posesji, a mieszkańców ul. Wrocławskiej prosimy o pobielenie lip. Wolontariusze już dwukrotnie w tym roku uprzątnęli pobocza, chodniki i rowy ze śmieci, jednak stale pojawiają się nowe. Osobnym problemem okazują się napisy pojawiające się na niedawno odświeżonych przystankach, na bunkrach i na tarasie przy świetlicy. Nie chcemy interwencji policji. Tu z pewnością należy zwrócić uwagę młodzieży szkolnej i ich rodzicom. Wszyscy chcemy mieszkać w ładnej wsi i wszyscy odpowiadamy za jej estetykę!
- Terminy MPSZOK na terenie byłego śmietnika w Ratowicach w 2022 roku: 10.05.2022, 28.06.2022, 22.11.2022 od godz. 10:00 do 18:00.

HISTORIA

Znana niegdyś w całej Polsce firma - Jelczańskie Zakłady Samochodowe powstała dokładnie 15 marca 1952 roku, siedemdziesiąt lat temu. Piotr Kutela – lokalny Zwiadowca Historii i jej wielki pasjonat, na swoim profilu facebookowym „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Zwiadowców Historii" przybliżył czytelnikom początki zakładu w bardzo ciekawej opowieści, którą tu przytaczamy.

Jelczańskie Zakłady Samochodowe

..trudno nazwać fabryką to, co przejęły po wyzwoleniu władze polskie w Jelczu. Sowieci przejęli w styczniu 1945 roku zakłady Friedrich Krupp Berthawerk AG, kompletne. W ciągu następnych 3 lat wywieźli cały sprzęt (maszyny), było tego około 160 składów towarowych. Pozostały puste hale ogołocone z maszyn i urządzeń. Uznano, że obiekty te nadają się jedynie na cele magazynowe i przydzielono je Centralnemu Biuru Obrotu Maszynami, Centrali Metali Kolorowych oraz Centrali Przemysłu Chemicznego.

Ale...

Istniejące już w 1952 roku fabryki samochodów w Starachowicach, w Lublinie i na Żeraniu nie zaspokajały potrzeb polskiej motoryzacji. W tym wszystkim brakowało producenta nadwozi specjalizowanych, nie było też gdzie dokonywać napraw głównych samochodów różnych typów, w tym pochodzących z demobilu-chevroletów, fordów bedfordów, „dżemsów" i innych. Do tego celu nadawały się znakomicie rozległe, bo 5 hektarowe hale pokruppowskiej „Berthawerk „ w Jelczu. Wprawdzie puste, bez sprzętu i narzędzi ale umożliwiające realizację przedsięwzięcia bez budowy fabryki od podstaw. Wskazany był pospiech.

Data narodzin Jelczańskich Zakładów Samochodowych to 15 marca 1952 roku, choć zarządzenie zostało podpisane dwa tygodnie później, dokładnie 28 marca. Podpisał je ówczesny minister transportu drogowego i lotniczego. Paragraf 3 stanowił, że przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą „Jelczańskie Zakłady Samochodowe „ z siedzibą w Warszawie (?!) zajmować się będzie prowadzeniem budowy zakładów samochodowych, a następnie eksploatacją uruchomianych urządzeń.

Zaczęto od wyposażenia w maszyny i urządzenia jednej tylko hali fabrycznej (Hala A), gdyż pozostałe były jeszcze zajęte przez obce instytucje, wymagały większych remontów. Początki zakładu były skromne, wyposażenie hali prymitywne, przypominające mały warsztat rzemieślniczy,niż fabrykę motoryzacyjną z prawdziwego zdarzenia. Na nic więcej, zniszczonego pożogą wojenną kraju nie było stać, zwłaszcza że czas naglił. Zakres produkcji - budowa nadwozi i naprawy głównie samochodów. Jak wynika ze sprawozdania wykonanych zadań z końca roku 1952, fabrykę opuściło 1609 pojazdów. Liczba ta obejmuje łącznie wykonane nadwozia i naprawy główne. Załogę zakładu stanowili wówczas ludzie uczący się dopiero motoryzacyjnego abecadła, mieszkańcy rolniczych okolic Jelcza, wspomagani przez nieliczną grupę fachowców. Produkcja szybko się rozwijała i okoliczne zasoby siły roboczej przestały wystarczać. Z początku na mieszkańców Oławy i Wrocławia nie można było liczyć.

Położony na uboczu Jelcz nie stanowił dla nich atrakcji z uwagi na uciążliwe dojazdy do pracy. Szczególnie w zimie, jazda na pace samochodu ciężarowego pod plandeką - nie należała do przyjemności. I tylko takim środkiem lokomocji wówczas dysponowano. Życie narzuciło konieczność zatrudnienia pracowników z innych okolic kraju, to zaś z kolei wymagało utworzenia odpowiedniego zaplecza socjalno-bytowego. Wybudowano więc przy ul. Wrocławskiej w Jelczu hotel robotniczy: 6 baraków drewnianych mieszkalnych ze stołówką i świetlicą. Zamieszkali w nich głównie młodzi mężczyzni i kobiety. Nawiązywały się pierwsze sympatie, przekształciły się później w małżeństwa. Powstawały zalążki rodzinnych tradycji w Jelczańskiej społeczności fabrycznej. W trosce o zaopatrzenie pracowników powołano Oddział Zaopatrzenia Robotniczego. Jego zadaniem było prowadzenie stołówek, sklepów spożywczych i przemysłowych oraz kiosków zakładowych .

OZR posiadał własne gospodarstwo rolne w Ratowicach - działało do 1957 roku. W 1952 roku powstało też jelczańskie biuro konstrukcyjne. Niejako z marszu przejęli też służbę w JZS pracownicy straży przemysłowej i straży pożarnej, którzy od kilku lat strzegli fabrycznych obiektów.

Szczególnie odpowiedzialna była służba strażaków. Do zimy 1953/54 hale fabryczne ogrzewane były...koksownikami (!), co w każdej chwili groziło pożarem. Do biur doprowadzano ciepło z lokomobili „wygospodarowanej „gdzieś we Wrocławiu.

W 1953 roku naprawy samochodów przeniesiono do wyremontowanej hali B. Na zwolnionej hali A rozmieszczono wydziały zajmujące się budową nadwozi. Produkcja wzrosła bardzo szybko, poprawiły się znacznie warunki i organizacja pracy. Zaczęło brakować rąk do pracy.

W różnych regionach kraju istniały nadwyżki siły roboczej, można je było ściągnąć do Jelcza. Ciężko było z zakwaterowaniem. Hotel barakowy trzeszczał w szwach i nadawał się tylko dla osób samotnych. Co począć z rodzinami?

Półśrodkami okazały się zalążki zakładowych osiedli w Bystrzycy Oławskiej (60 mieszkań)i w Laskowicach (40 mieszkań)w zaadoptowanych na cele mieszkalne parterowych, murowanych budynkach byłego szpitala przy „Berthawerk". Zdecydowano się na ryzykowny krok biorąc pod uwagę wojenną przeszłość fabryki. Zatrudniono w produkcji więźniów.

W błyskawicznym tempie wybudowano dla nich, w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów tzw. Ośrodek Pracy Wychowawczej.I stniał do maja 1955 roku. Obiekty po OPW poddano następnie zabiegom adaptacyjnym i przeznaczono na hotel robotniczy. Stworzono w nim znośne warunki zakwaterowania dla około tysiąca pracowników, bez porównania lepsze niż w drewnianym hotelu barakowym.

Rok 1954 - według sprawozdań wykonano 994 samochody specjalizowane o różnym asortymencie min. samochód warsztatowy, laboratorium służby zdrowia, stacja meteorologiczczna, ładowania akumulatorów, autobus sztabowy, radiobiuro, autorentgen, cysterna, laboratorium chemiczne, sanitarka, kuchnia polowa, wóz do pomiaru kabli, samochód utylizacyjny, wóz piekarski, barobus , przyczepa osobowo-towarowa, przyczepa dla rolnictwa i inne. W 1954 roku wykonano też pierwszą serię (40 sztuk) autobusu zastępczego typu 424, zwanego popularnie, „Stonką", opracowanego przez jelczańskich konstruktorów.Autobus ten „skarosowano" na podwoziu ciężarowego Stara.Podróżować nim mogło-na twardych ,drewnianych siedzeniach 25 pasażerów.

Używano go między innymi do dowozu pracowników, co stanowiło wtedy wręcz luksus w porównaniu z jazdą na pace ciężarówki. Stonki produkowano do 1956 roku włącznie, w seriach liczących ok.100 sztuk rocznie. W tamtych chudych czasach dla komunikacji samochodowej, nawet tak prymitywny autobus jak Stonka był bardzo potrzebny. Nie bez racji, kilkanaście lat później, znany z radia i estrady śp. Andrzej Waligórski napisał w swojej „Balladzie" na część „Stonki":

„Zwycięsko wtedy silnik grał
Melodię pokolenia,
A wóz, co się zastępczym zwał
Był nie do zastąpienia"

Piotr Kutela

W tekście wykorzystałem fragmenty z książki wydanej w 1983 roku pod tytułem „Jelczem po drogach Polski i Świata"

O Historii Jelczańskich Zakładów Samochodowych możecie też przeczytać w książkach Wojciecha Połomskiego.

RATOWICE POMAGAJĄ!

Wojna tuż za nasza granicą stawia także przed nami nowe wymagania. Na mieszkańcach Ratowic zawsze można polegać. Tak jest i tym razem. Bardzo wielu Ratowiczan zaangażowało się w pomoc. W naszych domach gościmy już kilkudziesięciu gości z Ukrainy.

Niektóre z dzieci już uczęszczają do naszej szkoły. W świetlicy od pierwszych dni wojny zbieramy dary. Przygotowujemy się też na sytuację, że będziemy musieli naszą świetlicę przeznaczyć dla ofiar wojny na wschodzie. Mam nadzieję, że nie będzie takiej potrzeby i zaplanowane wcześniej zajęcia będą mogły odbywać się nadal. Ale musimy być przygotowani na taką konieczność. Natomiast w bibliotece w czwartki 11.00 – 13.00 organizowane są spotkania dla Ukraińców. Mogą tam także zrobić ksero, scan dokumentów, czy skorzystać bezpłatnie z internetu.

Pomoc w naszej gminie koordynuje GOPS w Czernicy. Można się tam zwracać w każdej potrzebie – lokalowej, formalnej, wsparcia z programów socjalnych.

Dzięki hojności mieszkańców Ratowic już dwa razy wysłaliśmy transporty bezpośrednio na granicę i dalej. W zbiórkę włączyli się uczniowie szkoły, przedszkole, biblioteka. Dzięki Waszej pomocy zorganizowaliśmy w świetlicy punkt pomocowy i systematycznie uzupełniamy zapasy. A ostatnio nasi miejscowi przedsiębiorcy sfinansowali kolejny spory transport żywności, którą przekazałem bezpośrednio harcerzom z Chorągwi Łódzkiej. Harcerze tej chorągwi w ubiegłym roku porządkowali puźnicki cmentarz. Teraz żywność i leki zakupione przez nas dostarczyli bezpośrednio do Nowosiółki Koropieckiej (Sadowe), gdzie wcześniej nie docierała żadna pomoc humanitarna.

Serdecznie dziękuję wszystkim darczyńcom! Wasze wsparcie jest nadal potrzebne wojennym uchodźcom!!! Dlatego w dalszym ciągu przyjmujemy pomoc w świetlicy w Ratowicach.

Zapraszam codziennie w godz. 17.00 – 18.00. Można też umówić się telefonicznie w innych godzinach tel. 601 727 190. Potrzebna jest żywność, środki higieniczne, leki, artykuły dla dzieci, bielizna, koce, pościel, karimaty. Na razie nie przyjmujemy ubrań. Liczy się każdy, nawet najdrobniejszy gest pomocowy. Zapraszam codziennie w godz. 17.00 – 18.00. Można też umówić się telefonicznie w innych godzinach. Zapraszam też do świetlicy uchodźców i osoby, które przyjęły ich pod swój dach. Chcemy Was wesprzeć!

Dziękuję za każdy gest dobrej woli!

Sołtys Ratowic Jarosław Jagielski

WIEŚCI GMINNE

POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY

Koordynowanie działań związanych z zakwaterowaniem uchodźców na terenie gminy – koordynator Katarzyna Felisiak 571 226 314 (całodobowo).

Wnioski o wypłatę świadczenia za zakwaterowanie uchodźców przyjmowane są w GOPS w Czernicy w środy 9.00 – 17.00 w pozostałe dni 7.30 – 15.00.

Pomoc rzeczowa w postaci trwałych produktów żywnościowych i środków higienicznych przyjmowana i wydawana jest w świetlicy w Ratowicach po wcześniejszym kontakcie telefonicznym z sołtysem – 601 727 190.

Mieszkańcy Ratowic mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej w punkcie zlokalizowanym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czernicy. Adwokaci są do dyspozycji pn – pt 14.00 – 18.00. Zapisy pod numerem telefonu 71/722 17 05.

UG Czernica zaprasza mieszkańców do udziału w VII edycji loterii „Gmina Czernica – Tu mieszkam tu płacę podatki".Aby wziąć udział w loterii, wypełnić formularz zgłoszeniowy na stronie www.pitwczernicy.pl lub udać się do Punktu Obsługi Loterii w Urzędzie Gminy Czernica na ul. Kolejowej 3 w godzinach pracy Urzędu Gminy Czernica. Loteria trwa od 15.03 do 1.06.2022 r.

W 2022 r. mieszkańcy Gminy Czernica mogą skorzystać z bezpłatnej sterylizacji kotek.W celu wzięcia udziału w akcji należy złożyć wniosek stanowiący załącznik do regulaminu akcji sterylizacji kotek w roku 2022, dostępny na stronie www.czernica.pl oraz w biurze obsługi klienta. Akcja będzie prowadzona w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czernica na rok 2022 do wyczerpania środków finansowych zaplanowanych na ten cel w budżecie Gminy Czernica na rok 2022.

V OGÓLNOPOLSKI ZJAZD NOWOSIÓŁCZAN I PUŹNICZAN

RATOWICE, DOLNY ŚLĄSK | 28 MAJA 2022 ROKU

W imieniu organizatorów serdecznie zapraszamy Państwa wraz z całymi rodzinami, krewnymi i przyjaciółmi z kraju jak i z zagranicy na:

V Ogólnopolski Zjazd Nowosiółczan i Puźniczan

Zjazd odbędzie się w dniu 28 maja 2022 roku w Ratowicach, Świetlica, ul. Wrocławska 52a, 55-003 Ratowice, gmina Czernica.

W kolejnym spotkaniu po raz pierwszy spotykamy się na Dolnym Śląsku.

V Ogólnopolski Zjazd Nowosiółczan i Puźniczan ma na celu:

- integrację rodzin z Nowosiółką i Puźnikami związanych,
- wizytę w Ratowicach mającą na celu ponowne spotkanie rozrzuconych po Polsce rodzin,
- kontynuację podjętych działań i zamierzeń organizatorów i uczestników pop. zjazdów,
- pielęgnowanie bogatej tradycji Nowosiółki Koropieckiej i Puźnik pośród potomków dawnych mieszkańców,
- próbę ocalenia od zapomnienia tego z naszej przeszłości, co jest jeszcze możliwe poprzez gromadzenie dokumentów, fotografii, pamiętników, kronik rodzinnych, itp.

Będzie to niezapomniana okazja spotkania Puźniczan, Nowosiółczan i kresowian z kraju jak i z zagranicy oraz na chwilę refleksji i zadumy nad tym co przemijalne. Będzie to także czas na rozmowę o bieżących sprawach, sukcesach i problemach uczestników zjazdu i pozostałych Puźniczan i Nowosiółczan.

Dane organizatorów:

Stowarzyszenie Nowosiółczan i Puźniczan:

Jan Biernacki – nr.tel: 795113293, email: nowosiolka.koropiecka@gmail.com

Adam Baraniecki – nr. tel: 602794746, email: biuro@puzniki.pl

Konrad Zaleski, nr.tel: 783 009 096, email: nowosiolka.koropiecka@gmail.com

Sołtys wsi Ratowice:

Jarosław Jagielski – nr. tel: 601727190, email: jaroslawjagielski@o2.pl

Uprzejmie prosimy o jak najszersze i życzliwe rozpropagowanie idei zjazdu wśród swoich rodzin, krewnych, przyjaciół i znajomych.

REFLEKSJA

Do Kobiet.... O farmazonach...

Wszyscy coś udają. Zapanowała moda na wspaniałość. I każdy się zżyma, żeby cudownym być. W necie serwują szkolenia z jogi, ajurwedy, mentoring, kołcz goni kołcza, jak inwestować w nieruchomości, jak być idealnym rodzicem, przedsiębiorcą, zrobić perfekcyjne sushi, video, liva ...

„How are you" i „I'm fine" przepłynęło ocean i zagościło u nas na dobre. Ale nikogo nie obchodzi how You are. Ważne tylko, żeby było słowo „fine" i Twój rozmówca w swoich oczach staje się perfekcyjny. No przecież zapytał, zainteresował się.

A spróbuj powiedzieć, że masz kiepski czas…

Porozmawiać się nie da. Jak już zapytam: How are you? to wszyscy zaczynają relacjonować przebieg swojego życia jakby to był holiłódzki film.

Praca-Ja-rewelacyjna, rozwijająca, zarobieni, nie ma czasu, zarobki, pandora, bling bling, buźka nie przypomina tej z fb- sfotografowanej przy użyciu apki, botoks, lub krem z alpejskiego ziela, kurtka Sportofino, piecze chleb, eko, bio.

Samochód- taki lub inny, terenowy, sportowy, wynajem, leasing, spalanie, nagłośnienie, białe skóry, elektryczna regulacja foteli, mahoń, chrom - bajery, zawiezie nas bliżej natury, bo w domu roboty.

Dzieci - geniusze - prywatna szkoła, tennis, balet, szachy, konie, piątki, szóstki, kreatywne, bardzo inteligentne, nie mają czasu, zaplanowana edukacja w Stanford.

Maż - zarobiony, byliśmy w spa, kupuje, inwestuje, dom inteligetny, bitcoiny, brylanty, nie ma czasu, samoloty, kraje gorące, dom, basen, Madonna di Campiglio, kurtka Hugo Boss.

No i pada pytanie co u mnie. To odpowiadam, że pomidory w tym roku ślimaki zeżarły. I patrzę z lubością, widzę politowanie.

Nagadali się a tu nic. Nie zadałam przecież pytania o markę auta, rozmiar felg, miseczkę od cycków, stan konta oraz nie obchodzą mnie uzdolnienia małego Damianka.

Mnie się nie chce pajacować. Porozmawiajmy o celach, dobrym jedzeniu, pięknych miejscach, zrealizowanych planach, przyjaźni, wolności, sprawach duchowych i o dobrym koncercie czy filmie. Nie ma co tracić czasu na wysłuchiwanie farmazonów, tylko dlatego, że kultura osobista tego wymaga.

Dzisiaj skupiam się tylko na autentycznych relacjach, ludziach, którzy są inspiracją. I Tobie polecam zrób to samo.

Maja Kłosińska

Zdjęcie: Fejk. Przerobione za pomocą apki do prasowania facjaty.

SP RATOWICE

„Ratowice wczoraj i dziś".

W połowie marca w Szkole Podstawowej w Ratowicach odbył się konkurs historyczny „Ratowice wczoraj i dziś", zorganizowany we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Ratowic.

Bardzo duże zainteresowanie wśród uczniów naszej szkoły sprawiło, że został on podzielony na dwa etapy. W pierwszej, pisemnej części wystartowało aż osiemnastu uczniów, którzy wykazali się doskonała znajomością lokalnej historii. Do części ustnej awansowało sześć osób. W drugim etapie uczestnicy konkursu musieli się wykazać bardzo szczegółową wiedzą dotyczącą wiedzy o społeczeństwie, historii i ciekawostek dotyczących Ratowic i gminy Czernica. Poza szeroką wiedzą zwycięzcy zyskali piękne nagrody ufundowane przez UG Czernica oraz Szkołę Podstawową w Ratowicach. Ostatecznie W konkursie zwyciężyła uczennica klasy VIII Natalia Gazda, drugie miejsce zajęła Michalina Żygadło, a trzecie Jakub Fudal z tej samej klasy. Bardzo dziękuję za pomoc w przeprowadzeniu konkursu Prezes TPR Pani Beacie Jagielskiej. Wszystkim uczestnikom gratulujemy wiedzy i świetnych wyników.

Grzegorz Jarząbek

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW - 2022 - RATOWICE obowiązuje od 1.04.2022

Styczeń 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Luty 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Marzec 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Kwiecień 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Maj 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Czerwiec 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Lipiec 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Sierpień 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Wrzesień 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Październik 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Listopad 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Grudzień 2022

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE
SZKŁO
PAPIER
BIO
ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE

PAMIĘTAJ, ŻE OPISANE POJEMNIKI I WORKI Z ODPADAMI NALEŻY WYSTAWIAĆ NA JEDEN DZIEŃ PRZED TERMINEM ODBIORU W MIEJSCU WIDOCZNYM I DOSTĘPNYM BEZ KONIECZNOŚCI WCHODZENIA NA POSESJĘ!

NOWY CENNIK WYNAJMU ŚWIETLIC!

Od lutego zmienił się cennik opłat za korzystanie ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Czernica. Wg obowiązujących obecnie stawek wynajęcie świetlicy w Ratowicach będzie kosztowało

960 zł brutto za 4 doby
700 zł brutto za 3 doby
540 zł brutto za 2 doby
300 zł brutto za 1 dobę
100 zł brutto za 1 godzinę

Stawki opłat obniża się o:
1) 25% dla mieszkańców gminy,
2) 50% dla mieszkańców sołectw

Poza opłatą za wynajem świetlicy najemcy pokrywają koszty za zużytą energię elektryczną, wodę, gaz i ścieki, na podstawie wskazań liczników.

W przypadku wynajmu świetlicy na godziny opłaty za media zawarte są w czynszu najmu.

Istotną zmianą jest to, że **stypy, które do tej pory były zwolnione z opłat, są teraz rozliczane jak inne uroczystości rodzinne (płatne media + czynsz za wynajem)**

Termin wynajmu należy każdorazowo najpierw ustalić z opiekunem świetlicy. Następnie trzeba złożyć do Urzędu Gminy wniosek o wynajęcie świetlicy, najpóźniej 14 dni przed terminem /za wyjątkiem stypy/. Po uzyskaniu akceptacji wniosku można już podpisać umowę i wnieść stosowne opłaty na konto gminy. Dopiero po dopełnieniu wszystkich formalności można zgłosić się po klucze do świetlicy.

Wszystkie środki uzyskane z wynajmu świetlicy przekazywane są do budżetu gminy.

Jarosław Jagielski
Sołtys wsi Ratowice

OGŁOSZENIE

KOŁO WĘDKARSKIE NR 95 BURZA

DRODZY MIESZKAŃCY I CZYTELNICY

Miło nam poinformować, że od niedawna w naszej miejscowości stacjonarnie działa koło wędkarskie. W związku z tym chcemy zachęcić wszystkich i tych młodszych i tych starszych miłośników wędkarstwa, którzy nie posiadają jeszcze uprawnień lub chcą przenieść się do koła bliżej miejsca zamieszkania do kontaktu.

Siedziba naszego koła znajduje się pod adresem:
Ratowice, ul.Wrocławska 52A.
Godziny otwarcia: Wtorek 17:00 – 20:00
Tel. 603 487 063 Prezes Koła

ZAPRASZAMY!

KOŁO WĘDKARSKIE "BURZA" 95

Zespół redakcyjny pod kierownictwem Beaty Jagielskiej
e-mail: redakcja.wiesci@wp.pl
skład i łamanie: Złota Sowa
Wieści Ratowickie
wydawane są przez:
Towarzystwo Przyjaciół Ratowic
ul. Wrocławska 111, Ratowice, 55-003 Czernica
Dyżury redakcyjne odbywają się w każdy poniedziałek o 17 w Bibliotece